

Voorstel inrichting integrale crisisdienst HM

Ter bespreking in bestuurlijke overleggen MH en ZHN in november 2015

Bijlage 1: schematische weergave integrale crisisdienst binnen en buiten kantooruren

Beslispunten

1. In te stemmen met de voorgestelde **inrichting** van de crisisdienst 0-100
2. In te stemmen met de voorgestelde **planning**
3. Te besluiten tot overdracht van het huidige **CIT** van Jeugdbescherming West per januari 2016 naar de GGD HM en dit proces onder te brengen in het traject overdracht JPT naar GGD
4. De GGD HM opdracht te geven om een **implementatieplan** met begrotingsvoorstel uit te werken volgens de geschetste kaders
5. Besluit 4 tevens ter kennis name voor te leggen aan het DB van de GGD HM

Doel en kaders

Komen tot een budgettair neutraal organisatievoorstel voor de invoering van 1 integrale crisisdienst 0-100+ per 1-1-2016, ondergebracht bij de GGD op basis waarvan een implementatieplan kan worden uitgewerkt.

In het implementatieplan zullen ook de eenmalige kosten ten behoeve van de inrichting van de crisisdienst opgenomen worden.

Onder een crisisdienst verstaan we een dienst die 24 uur per dag bereikbaar is. De crisisdienst kent een centraal telefoonnummer waarop de telefoontjes binnen komen en een crisisinterventieteam waar de triage plaatsvindt en dat, op het moment dat het nodig is, adequate actie inzet. Voor situaties buiten kantooruren gaat het om spoed en crisissituaties die niet kunnen wachten tot de volgende dag. Bij een melding maakt het crisisinterventieteam de afweging (triage) of advies volstaat of onmiddellijke crisisinterventie nodig is of dat een casus kan worden doorverwezen binnen de reguliere (crisis)hulpverlening (ambulante intensieve hulp en/ of crisisplaatsen).

Daarnaast zijn er crisisplaatsen en is er een aanbod van crisiszorg (intensieve hulpverlening gedurende een bepaalde periode). Deze zijn gecontracteerd via de gemeenten en zorgverzekeraars en maken geen onderdeel uit van de opdracht.

Begrippen

Crisis: de cliënt verkeert in een crisis en er is direct hulp of interventie nodig.

Crisisinterventie is het inschatten van de ernst van de crisis en het nemen van de eerste maatregelen om de crisis te stabiliseren.

Bij een melding maakt een crisisdienst de afweging of onmiddellijke crisisinterventie noodzakelijk is: adviseren of ingrijpen. Dit kan variëren van een adviserend gesprek tot onmiddellijk uitrukken.

Crisiszorg is de ingezette hulp na de crisisinterventie en kan bijvoorbeeld bestaan uit ambulante crisishulp of crisispleegzorg. Dit is een breder begrip dan bijvoorbeeld met crisis-DBC1 binnen de GGZ wordt bedoeld. Voor de duur van crisiszorg wordt een periode van 4 weken gehanteerd waarbij in bijzondere situaties een verlenging van de duur van crisiszorg mogelijk is tot maximaal 6 weken.

Crisisplaatsen

opvang bij crisis (bedden)

Visie en gewenste verbetering

Vanuit de opdracht

Een eenduidige ingang tot hulpverlening bij een crisis (of beleving van een crisis), zowel voor burgers als professionals.

Door de crisisdiensten te bundelen, kan integraal, efficiënt en effectief worden gewerkt. Wel moet de benodigde specialisaties zijn gewaarborgd voor de diverse doelgroepen.

Vanuit de transitie

Sinds 1 januari 2015 vallen niet alleen alle jeugdhulp taken onder verantwoording van gemeenten, maar ook de WMO/ AWBZ taken. Dit biedt kansen om vanaf nu integraal ongeacht leeftijd het sociale landschap onder de loep te nemen. De gemeenten in MH en ZHN hebben op wijkniveau de zorg al dichterbij de burgers gebracht door de vorming van wijkteams. Daar wordt gewerkt vanuit de gedachte dat het beste is, om de eigen kracht van cliënten en hun netwerk optimaal te benutten. Het is nu van belang om bij crisis ook integraal naar de toegang te kijken, vandaar dit voorstel.

Vanuit het veld

Bij het onderzoek naar mogelijkheden voor de inrichting van een integrale crisisdienst HM is duidelijk geworden dat er in de regio Hollands-Midden (HM) een breed gedragen, door ervaring en kennis onderbouwde visie op interventies bij crisis is:

- Een crisis wordt in principe afgehandeld door de organisatie waar een cliënt bekend is, bij voorkeur door de eigen hulpverlener. Voordelen zijn: het bestaande contact met de cliënt met kennis van diens situatie en de eventuele risico's en efficiëntie.
- Een crisis buiten kantooruren wordt als dat verantwoord is, telefonisch behandeld en daarna actief opgepakt op de eerstvolgende werkdag waar het kan. Waar nodig wordt (binnen- en buiten kantooruren) erop afgegaan. Door een goede inzet op het moment van bellen en door goed door te pakken tijdens kantooruren, worden de mogelijkheden die een crisis met zich mee kan brengen, maximaal benut. Deze wijze van werken borgt een effectieve aanpak, bevordert het afhandelen door eigen hulpverlener en voorkomt onnodig gebruik van de crisisdienst buiten kantooruren.

Een centrale toegang is een belangrijk winstpunt voor professionals. Daarnaast geven de aanbieders in beide bestuurlijke regio's aan dat zij kwaliteitsverbetering mogelijk en wenselijk achten voor alle vormen van crisisinterventie en crisiszorg. Het gaat daarbij om een beter geïntegreerd, deels aangepast aanbod vanuit de visie van de transitie doelen. Cliënten zouden hierdoor flexibeler en beter geholpen kunnen worden.

Vanuit de klanten

Er is binnen deze opdracht geen onderzoek in de regio gedaan bij klanten, naar gewenste verbetering op dit gebied.

Voor zover we hier kennis over hebben vanuit de contacten met klanten concluderen we dat zij vooral zouden profiteren van een duidelijke toegang en snelle inzet van passende zorg.

Huidige situatie

Beschrijving

Kenmerkend voor de huidige situatie in onze regio is dat eigenlijk alle instellingen gekozen hebben voor een heel efficiënte inzet bij crisis, zowel binnen als buiten kantooruren. Binnen kantooruren worden de meeste crisis opgepakt door medewerkers die hun gewone werkzaamheden verrichten en bij een crisis dit werk doorschuiven of overdoen aan een collega en voorrang geven aan het in behandeling nemen van de crisis. Ook bij de organisatie van de bereikbaarheid buiten kantooruren is een hoge mate van efficiëntie bereikt.

Consequenties voor nieuw in te richten dienst

Het aantal inwoners, de aard van de regio en de geografische spreiding bepalen de mogelijkheden om in onze regio een integrale dienst efficiënt en effectief in te richten. Er zijn te weinig meldingen om budgettair neutraal een geïntegreerd multidisciplinair team 24/7 in te richten. Om voor de bereikbaarheid buiten kantooruren te beschikken over voldoende mensen, is de huidige formatie omvang van crisisdienst medewerkers niet toereikend. Hiervoor is samenwerking met o.a. Veilig Thuis en JBW nodig.

Verwachte ontwikkelingen en risico's

In het huidige veld is het stof na de transitie nog niet neergedaald. We zien dat er op veel plekken nog gezocht wordt naar een goede inzet van zorg. Zeker bij kwetsbare mensen, leidt dit met enige regelmaat tot problemen. Er wordt daardoor al een groot beroep gedaan op de inzet van de

medewerkers van de huidige crisisdiensten (aantal meldingen, advies, inzet van zorg, contacten met het veld).

Het is van groot belang dat de inzet bij crisis goed doorgang kan vinden terwijl de nieuwe crisisdienst wordt ingericht.

De transformatieprocessen die gaande zijn, laten zien dat er nog veel veranderingen komen die nu niet goed te overzien zijn. Deze veranderingen en het inrichten van een integrale crisisdienst zou er toe kunnen leiden dat er tijdelijk of misschien structureel een toegenomen vraag is naar de inzet van de nieuwe dienst.

Overige relevante ontwikkelingen

Jeugdpreventieteam naar GGD

Het jeugdpreventieteam (JPT) dat nu gepositioneerd is bij Jeugdbescherming west (JBW), gaat per 1 januari 2016 over naar de GGD HM. Het huidige crisisinterventieteam Jeugd (CIT) is ook onderdeel van JBW. Gezien de samenhang in uitvoerende taken tussen Veilig Thuis (VT), JPT en CIT ligt het voor de hand om ook het CIT over te laten gaan naar de GGD HM.

Het streven is om de frictiekosten zo laag mogelijk te houden, het proces voor de beide organisatieonderdelen te combineren en te zorgen dat er een koppeling gemaakt kan worden van functies die overgaan (o.a. gedragswetenschapper, manager, secretariaat). Om dat te realiseren heeft JBW verzocht, om vooruitlopend op de besluitvorming rond de crisisdienst, de overgang van het CIT vast mee te nemen in de voorbereiding van de overgang van het JPT.

Project meldkamer ambulance-politie-brandweer

Binnen de meldkamer is men nog volop bezig de nieuwe werkwijze vorm te geven. Dat maakt dat er nog niet veel ruimte is om verdere samenwerking op te zetten. De mogelijkheid om samenwerking rond crisis vorm te geven zou over een jaar opnieuw onderzocht kunnen worden.

Aanpak Verwarde Personen (AVP)

Er wordt samengewerkt en afgestemd met de projectgroep Aanpak Verwarde Personen. Er is landelijk en in onze regio wel enig zicht op de omvang van de groep, maar onvoldoende inzicht in achterliggende problematieken en benodigde hulp. Dat komt onder andere omdat een deel van deze mensen op dit moment nog niet gescreend en getriageerd wordt. Het gaat in ieder geval voor een belangrijk deel om mensen met GGZ problematiek. De overige problematiek is nu onvoldoende in beeld, de benodigde zorgtoeleiding hiervoor zal naar verwachting divers zijn. Voor deze mensen is 24/7 bezetting/beschikbaarheid nodig van hulpverlening vanuit de GGZ, overige inzet vanuit de crisisdienst en een aantal andere instellingen. Voor de inzet van de crisisdienst naast die van de GGZ, moeten we rekening houden met waarschijnlijk enkele meldingen vanuit de politie per week, die nu niet bij de huidige crisismedewerkers terecht komen.

Wet Tijdelijk Huisverbod (WTH)

In Zuid-Holland Noord gaat een pilot lopen met inzet van Kwadraad bij de Wet Tijdelijk Huisverbod. Een vaste groep medewerkers van Kwadraad, die werkzaam zijn in de lokale teams, gaat 24/7 ingezet worden om met de hulpofficier van Justitie de afweging te maken of een Huisverbod een goed middel is in een gegeven situatie. Daarvoor gaan de medewerkers van Kwadraad altijd op bezoek bij de betrokkenen. Met Kwadraad wordt gekeken naar mogelijkheden om deze inzet te combineren met inzet voor de integrale crisisdienst.

Verruimen kantooruren

Bij verschillende organisaties in het land en in onze regio wordt nagedacht over of gewerkt aan een verruiming van de inzet buiten kantooruren. Daarbij wordt vooral van 17.00 tot 22.00 extra inzet overwogen of gerealiseerd. Na 22.00u is het met alle crisis aanzienlijk rustiger, dan loont extra inzet niet.

Vernieuwing aanbod crisiszorg

In beide regio's is/wordt hier door de betrokken partijen al aan gewerkt. Deze verbetering zal verder vorm kunnen krijgen als er duidelijkheid is over de structuur en werkzaamheden van de integrale crisisdienst. In samenhang met de nieuw in te richten crisisdienst kan hier een goede slag gemaakt

worden om het totale aanbod bij crisis te verbeteren. Om deze verbetering te realiseren, is nog wel een flinke en gecoördineerde inspanning nodig.
De aanbieders in MH komen in november 2015 met een voorstel hiervoor.

Landelijk

Ervaringen van nieuwe crisisdiensten elders in het land laat zien dat het vooral loont om de inzet rond crisis dicht tegen Veilig Thuis te organiseren.

Inzet 24/7 van een multidisciplinair crisisteam loont zelfs in de grote steden lang niet altijd.

Nauwe samenwerking volgens heldere afspraken met de GGZ levert veel op. Daarentegen levert integratie van de GGZ met andere delen van een crisisdienst ook veel obstakels op.

Er zijn op verschillende plekken goede ervaringen met een systeem (Spoed4jeugd) dat de triage en registratie van meldingen faciliteert.

Uitwerking van de bestuurlijke opdracht - voorstel nieuwe situatie

De medewerkers van het huidige crisis interventieteam jeugd (CIT van JBW) en medewerkers van Kwadraad (voor volwassenen) en de crisisdienst van de GGZ vormen samen **de integrale crisisdienst HM** (zie bijlage 1).

Bereikbaarheid

De crisisdienst is 24/7 bereikbaar voor burgers en professionals met vragen over crisis.

Er is een centraal telefoonnummer waarop de crisisdienst bereikbaar is.

De toegang met het centrale telefoonnummer wordt ondergebracht bij Veilig Thuis, binnen de sector MZVT van de GGD HM.

Binnen kantooruren wordt daar de telefoon opgenomen. De medewerkers van MZVT zorgen ervoor dat een cliënt/professional wordt doorverbonden of teruggebeld door een medewerker van het crisisinterventieteam Jeugd en Volwassenen of de crisisdienst GGZ.

Buiten kantooruren. Met de GGZ wordt de mogelijkheid onderzocht om te komen tot één centrale meldkamer, gepositioneerd bij de GGZ. Een andere optie is om gebruik te maken van een telefonische antwoordservice. In beide gevallen geldt dat een cliënt/professional wordt teruggebeld door een medewerker van het nieuwe crisisinterventie team Jeugd en Volwassenen of door een medewerker van de GGZ.

Inrichting organisatie

Het huidige **crisisinterventieteam van Jeugdbescherming West** (CIT- JBW) wordt ondergebracht bij de sector Maatschappelijke Zorg en Veilig Thuis (MZVT) van de GGD HM. Met medewerkers van Kwadraad vormen zij het nieuwe crisisinterventieteam Jeugd en Volwassenen. De samenwerking kenmerkt zich door een deels fysieke samenwerking op één locatie en een eenduidige aansturing op de samenwerking. Er is verder nauwe samenwerking binnen de sector MZVT, met de medewerkers van Veilig Thuis, het Meldpunt Zorg en Overlast en Basiszorgcoördinatie Kwetsbare Kinderen.

Met **Kwadraad** worden verschillende opties onderzocht met betrekking tot positionering. Er wordt gezocht naar een efficiënte constructie waarin medewerkers van Kwadraad enerzijds maximaal verbonden zijn met de lokale teams en anderzijds goed geëquipeerd, bereikbaar en inzetbaar zijn voor crisis. Voor binnen en buiten kantooruren komen mogelijk verschillende constructies.

Voor de expertise op het gebied van **LVB** wordt nauw samengewerkt met MEE.

Gezien de wettelijke bepaalde eigenstandige taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van **Veilig Thuis**, blijven de taken van Veilig Thuis en het nieuwe crisisinterventie team voorlopig gescheiden. Dit geeft voor burgers transparantie over de inzet van medewerkers (Onderzoek door Veilig Thuis /hulpverlening vanuit crisisdienst). Medewerkers van Veilig Thuis en de crisisdienst werken bij de uitoefening van deze taken wel heel nauw samen, volgens vaste afspraken om veiligheid en goede zorg te bieden. Op termijn kan verdere integratie van de werkzaamheden overwogen worden.

De crisisdienst van de GGZ blijft gepositioneerd binnen de GGZ. Dit garandeert een optimale verbinding in de acute keten van psychiatrisch crisiswerk, met ambulante en klinische psychiatrische zorg. Het zorgt er ook voor dat de leverplicht van de GGZ efficiënt en maximaal gefaciliteerd wordt. De crisisdienst GGZ en het crisisinterventie team Jeugd en Volwassenen werken zeer nauw samen op basis van een gemeenschappelijk kader en samenwerkingsafspraken. Bijvoorbeeld: GGZ beoordelingen op verzoek, gezamenlijke inzet, etc.

Werkwijze van het nieuwe crisisinterventie team

Crisis binnen kantooruren van bestaande cliënten, worden zo veel als mogelijk afgehandeld door de eigen hulpverlener. Het crisisinterventie team Jeugd en Volwassenen is er voor nieuwe cliënten en voor crisis die uitstijgen boven de capaciteit en expertise van de eigen hulpverlener.

Crisis buiten kantooruren worden wanneer dat verantwoord is op basis van een risicotaxatie, telefonisch behandeld en daarna actief opgepakt op de eerstvolgende werkdag.

Vorm crisiszorg vanuit crisisdienst. Medewerkers van de crisisdienst bieden advies, consultatie en crisisinterventie. Interventies vanuit de crisisdienst zijn kortdurend, er wordt gestreefd naar snelle overdracht naar het veld. Dit gebeurt binnen een termijn van 1 dag tot 2 weken. Uitloop tot max 4-6 weken is mogelijk waar dat essentieel is voor een effectieve interventie.

Afspraken met het veld. Voor een goed functionerende crisisdienst zijn afspraken nodig met alle organisaties in het veld, worden heldere afspraken gemaakt over ieders taken, de communicatie en de samenwerking. Dit is in het huidige veld een moeilijke opgave omdat de lokale teams ieder voor zich nog aan het definiëren zijn wat zij tot hun taak rekenen. Gezien het grote aantal teams kost het maken van afspraken veel tijd. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid, waarin ook gemeenten een sturende rol in hebben.

De medewerkers van de integrale crisisdienst (crisisinterventieteam Jeugd en Volwassenen en GGZ crisisdienst) werken met dezelfde/afgestemde instrumenten voor risicotaxatie (o.a. inschatten veiligheid, kindcheck) en volgens dezelfde methodieken (o.a. SOS, 1g1p).

Er is een systeemgericht aanbod aan crisiszorg, dat aansluit bij de transitiedoelen en dat waar nodig gezamenlijk uitgevoerd wordt. Dit wordt afgestemd met een vernieuwd aanbod vanuit het veld.

Reeds bestaande, rechtstreekse lijnen binnen het crisis veld worden gehandhaafd waar dat functioneel en efficiënt is.

De medewerkers van de integrale crisisdienst zijn voor burgers en professionals beschikbaar voor advies bij een crisis. Zij beschikken (als team) over expertise met betrekking tot

- crisis in het algemeen, waaronder een risicotaxatie en urgentiebepaling
- crisis in de psychiatrie bij jeugd en volwassenen
- inschatting en uitvoering m.b.t. uithuisplaatsing
- inschatting van en zorgverlening bij Wet Tijdelijk Huisverbod (WTH)
- juridische kennis m.b.t. jeugd en zeden en contacten met politie
- gesloten jeugdzorg
- civiel en strafrechtelijk kader jeugd, waaronder de route naar de Raad voor de Kinderbescherming

Informatie delen tbv crisisdienst

Onderzoek hiernaar levert het volgende beeld op: er is een enorme diversiteit in registratiesystemen bij de lokale teams en overige professionals. Binnen een deel van de lokale teams kunnen zelfs collega's niet in elkaars dossier kijken. Het gemeentelijk beleid waarbij de cliënt beheerder is van z'n eigen dossier, en de behoefte binnen de crisisdienst om over informatie over cliënten te beschikken, staan haaks op elkaar. Onder de huidige omstandigheden is het daardoor niet mogelijk om budgettair neutraal toegang tot de verschillende registratiesystemen te organiseren.

Overzicht en coördinatie crisisplaatsen

Er bestaan veel verschillende soorten crisisplaatsen, die voor een deel gebonden zijn aan bovenregionale of zelfs landelijke afspraken (bv vrouwenopvang- eengerelateerd geweld). De bovenregionale afspraken zorgen voor efficiëntie. De vraag naar opvang kent namelijk pieken en dalen. Een tijdelijk tekort in onze regio wordt opgevangen met plaatsen in aanpalende regio's en andersom.

Het is niet efficiënt om de crisisdienst de plaatsing voor alle verschillende vormen van zorg te laten doen, of het overzicht van de plaatsen te laten bijhouden. Wel is het van groot belang dat per soort plaats, een aanspreekpunt is binnen de betreffende sector dat 24/7 bereikbaar is voor de crisisdienst. Zo is er voor de crisisdienst toch altijd snel overzicht te krijgen over beschikbaarheid van een bepaald soort plaats.

Daarnaast kan er gekeken worden of er mogelijkheden zijn om regionaal meer samen te doen met crisisplaatsen. Dit vraagt nadere uitwerking en valt buiten het bestek van deze opdracht.

Zorgverzekeraars

Vanaf de start van het traject is er op verschillende niveaus en op verschillende manieren contact gelegd met de zorgverzekeraars Zorg en Zekerheid en VGZ. Vanuit de werkgroep is hier veel energie in gestoken. Het was niet eenvoudig om de beschikking te krijgen over een goede contactpersoon vanuit de zorgverzekeraars. Inmiddels is dat bij beide organisaties gerealiseerd.

Capaciteitsvoorstel

De inrichting van de crisisdienst vraagt nadere uitwerking alvorens er een capaciteitsvoorstel opgesteld kan worden. Daarbij moet rekening gehouden worden met een mogelijk wat groeiende vraag naar inzet van de crisisdienst gezien alle lopende ontwikkelingen.

Voorstel is om de vraag naar inzet bij crisis breed te benaderen en vanuit de vragen van burgers en professionals helemaal opnieuw vorm te geven.

Het gaat hierbij om de inzet van GGZ Jeugd en Volwassenen, Veilig Thuis, het nieuwe crisisinterventie team Jeugd en Volwassenen, Jeugdbescherming West en de vrouwenopvang.

Conceptbegroting

Een complete conceptbegroting is op dit moment niet te realiseren. Dat vraagt een nadere uitwerking van inrichting en werkwijze van de crisisdienst.

Kader voor het implementatieplan vormt het budget 2015 voor het huidige CIT van JBW en BBK van Kwadraad. In het implementatieplan vindt een nadere concretisering plaats van de begroting. Mocht uit de opstelling van de begroting blijken dat er financiële knelpunten ontstaan, dan vind hierover tijdig overleg plaats met de transitie managers van de regio's HR en MH.

Het gaat het in ieder geval om de volgende posten:

Eenmalige kosten

- Projectleiderschap: de projectleider voor de implementatiefase wordt door de GGD HM geleverd
- Telefonie
- Communicatie naar publiek
- Systeem voor registratie
- Training medewerkers

Structurele kosten

- Telefonische bereikbaarheid
- Inzet en aansturing medewerkers
- Aansturing integrale crisisdienst, beleid intern en extern (nieuwe taak)

Monitoring

Het onderdeel monitoring moet verder uitgewerkt worden in samenhang met de inrichting van de integrale crisisdienst.

Implementatieplan en planning

Om binnen het huidige budget, in het huidige veld, te komen tot een integrale crisisdienst HM met een verbeterd aanbod, is nog tijd en inspanning nodig. Voorstel is om dit gefaseerd te doen. De uitvoering van het crisiswerk mag op geen enkel moment in gevaar komen.

De volgende randvoorwaarden zijn van toepassing:

- Tijdens het inrichten van de nieuwe crisisdienst, gaat het werk gewoon door
- Niet alle ontwikkelingen binnen de crisisdienst kunnen tegelijk vorm krijgen. Dit hangt o.a. samen met wettelijke kaders en beroepsgroep gebonden kwaliteitseisen en de veelheid aan veranderingen en ontwikkelingen binnen het gehele sociaal domein.
- Het hierboven beschreven ontwikkelingsperspectief is leidend voor de inrichting van de integrale crisisdienst
- Om een optimaal resultaat te behalen binnen het huidige budget is tijd nodig (fasering) om de crisisdienst goed in te richten

Advies is de inrichting van de crisisdienst vorm te geven binnen twee trajecten:

1. Inrichten crisisdienst organisatorisch

- Opstellen begroting (incidenteel en structureel)
- Aanpassen van telefooncentrale
- Instellen centraal telefoonnummer en bemensing daarvan
- Positionering nieuwe crisisinterventieteam Jeugd en Volwassenen

De overdracht van crisistaken van Jeugd Bescherming West wordt opgenomen in het traject rond overdracht van het JPT naar de GGD. Hierbij wordt aangesloten voor de uitwerking van de positionering.

2. Inrichten crisisdienst inhoudelijk

Werkwijze integrale crisisdienst met betrokkenen verder uitwerken (intern) in samenhang met samenwerkingsafspraken met het veld (extern).

Dit moet leiden tot een uitgewerkt implementatieplan met begrotingsvoorstel, dat ter besluitvormig wordt voorgelegd aan het DB van de GGD HM in april 2016. Bij het ontstaan van financiële knelpunten vindt hierover tijdig overleg plaats met de transitimanagers van de regio's HR en MH.

Daarnaast is er in het hele veld verbetering mogelijk, dit vraagt een inspanning van de verschillende aanbieders. Om dit met alle partijen, voor de regio HM vorm te geven is waarschijnlijk ook een gecoördineerd proces nodig. Dit vraagt om een aparte opdracht, waarin het overzicht van de crisisplaatsen zou kunnen worden meegenomen.

November 2015	Bestuurlijk besluit en opdracht voor vervolg
November- december 2015	Vorbereiding uitvoering vervolg (inrichten van de bemensing van het project)
Januari 2016	Start gefaseerde inrichting integrale crisisdienst (nadere uitwerking en implementatie)
April 2016	uitgewerkt implementatieplan met begrotingsvoorstel
Januari 2017	Integrale crisisdienst gerealiseerd